

INFORME SOBRE LA RÀDIO A CATALUNYA
2008

DOSSIER DE PREMSA

L'INFORME SOBRE LA RÀDIO A CATALUNYA 2008:

RESUM DE LES PRINCIPALS CONCLUSIONS

- L'any 2008 ha estat un període decisiu per al futur de la ràdio catalana: el mes de novembre, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya feia pública l'adjudicació de les 83 freqüències de ràdio comercial previstes en el Pla Tècnic Nacional de la FM. Altres fets destacables han estat la desaparició del degà de la radiodifusió catalana, Teodor Garriga, la creació de l'*Estatut de la Informació* i dels primers consells informatius de RTVE, la presentació del *Llibre Blanc de la ràdio local pública a Catalunya*, el trasllat de RNE Catalunya a les instal·lacions del 22@ a Barcelona o la celebració dels 25 anys d'història de Catalunya Ràdio.
- En finalitzar l'any 2008, hi havia a Catalunya 885 freqüències actives en FM i 22 en OM. Mentre que la titularitat pública és major en la FM (565 freqüències enfront les 192 de radiodifusió provada i les 128 corresponents al *tercer sector*), la situació s'equilibra en la OM: 10 freqüències per al sector públic i 12 per al privat. Actualment, 431 emissores emeten programació pròpia en FM durant tot el dia o en franges diàries. La xifra és lleugerament superior a la de l'any 2007 a causa de l'increment de les emissores gestionades per entitats o empreses de l'anomenat *tercer sector*.

- Es detecten símptomes a la ràdio generalista catalana que assenyalen cap a una variabilitat de la oferta radiofònica que podria alleujar el panorama d'homogeneïtzació existent. Les ràdios públiques catalanes semblen apostar per un major nombre de gèneres a les seves graelles i les emissores generalistes d'àmbit estatal comencen a apostar per una informació local més especialitzada. L'estancament i envelliment de l'audiència radiofònica és encara una assignatura pendent per a la ràdio catalana tot i algunes tímides respostes com la irrupció del gènere Infantil i la revisió del concepte *radioescola* a l'oferta generalista catalana.
- Si segueix la tendència actual, en pocs anys **menys del 50% de la població resident a Catalunya escoltarà la ràdio**. Sembla que les ràdios temàtiques afronten millor aquesta davallada de les audiències que les generalistes; alhora, aquelles emissores amb projectes en procés de consolidació (com per exemple RAC1) semblen respondre millor a la nova situació que aquelles amb estructures ja consolidades.
- Els ingressos d'explotació de la ràdio a Catalunya ascendien l'any 2007 a un total de 70 milions d'euros, dels quals 56 eren procedents de vendes de publicitat i altres productes o serveis. Des d'un punt de vista econòmic, el sector de la ràdio a Catalunya presenta una estructura basada en tres pilars:
 - A.** Les cadenes públiques d'abast autonòmic, que ocupen més de la meitat dels empleats del sector, però que limiten la seva capacitat d'ingressos per vendes al 30% del total, i amb un predomini clar de les emissores de la CCMA (93% dels ingressos per vendes del sector públic).

- B.** Les cadenes privades d'abast espanyol, que ocupen una quarta part dels professionals de la ràdio a Catalunya i que van obtenir prop del 35% del total d'ingressos per vendes al nostre país.
 - C.** La ràdio privada d'abast català, amb un 17% de la força laboral i el 32% del total d'ingressos per vendes, i la ràdio local, amb un 2'8% de l'ocupació laboral i un 2,6€ de la participació en vendes.
-
- La inversió publicitària de la ràdio a Catalunya durant l'any 2008 ascendeix a **71,1 milions d'euros** (un **5,6% menys** respecte a l'any 2007). Després de diversos anys de creixement, la inversió publicitària de la ràdio ha caigut a causa de la crisi econòmica i de consum que ens envolta. Les primeres dades corresponents al 2009 mostren un empitjorament notable de la situació. El primer trimestre de l'any va experimentar la pitjor davallada en les xifres d'inversió publicitària dels darrers deu anys. Tot i així, la ràdio és el mitjà que menys publicitat perd.
 - Les *bitcasters* catalanes s'estan adaptant a les innovacions que Internet ofereix amb prou eficàcia i rapidesa. Diversos premis locals, nacionals o internacionals avalen aquesta bona adaptació de la ràdio catalana a la xarxa.

L'OBSERVATORI DE LA RÀDIO A CATALUNYA

QUI SOM?

L'*Observatori de la Ràdio a Catalunya* forma part del GRISS, grup de recerca consolidat (2005SGR00846) reconegut per la Generalitat de Catalunya, adscrit al Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'OBS té com objectiu convertir-se en una instància de recerca independent dedicada a la realització d'estudis i a la celebració d'activitats d'interès pel conjunt del sector. Compta amb el suport de tots els operadors públics i privats de diferents àmbits i de les seves associacions més representatives i disposa d'un Comitè Científic que impulsa les seves accions. L'*Observatori de la Ràdio a Catalunya* es constitueix l'abril de 2007 com un organisme independent que garanteix la qualitat de la recerca en matèria de radiodifusió a Catalunya.

Per a més informació: www.i-obsradio.cat

QUÈ FEM?

Entre les activitats de l'*Observatori de la Ràdio* destaca la organització i producció de diferents jornades sectorials (conferències, *master class*, xerrades) d'interès per als professionals de la ràdio catalana, com per exemple la conferència celebrada el passat mes d'abril, a càrrec del Sr. Mathias Coinchon i la Sra. Elena Puigrefagut, Senior Engineers de la EBU i dirigida a directius i directors tècnics d'emissores i organitzacions radiofòniques d'àmbit estatal, autonòmic i local, on es va desvetllar de quin mode s'està implantant la ràdio digital arreu del món i quines alternatives es presenten factibles per al nostre país després de la fallida inicial del DAB.

L'*Observatori de la Ràdio a Catalunya*, ha estat present en les tres darreres edicions del Mercat de l'Audiovisual de Catalunya, organitzant xerrades al voltant dels principals temes que afecten al sector radiofònic català (des de la influència que ha

tingut en el sector la llei de l'audiovisual a Catalunya de 2006 fins a l'avaluació del paper que han de jugar les ràdios de proximitat en l'anomenada era digital).

A banda de la producció d'actes d'interès per al sector, l'OBS destaca per la seva tasca de recerca entorn la ràdio catalana. Actualment, tenim dos projectes de recerca en vies de finalització: "*Estudi sobre el Futur de la Radiodifusió Digital a Catalunya*" esdevé la mostra més evident de l'interès que des de l'OBS hem mostrat per a la sensibilització dels diferents actors del sector radiofònic envers la digitalització del mitjà, un procés que es presumeix inevitable per a garantir la seva supervivència; "*La Ràdio i els Joves: Problemàtica Actual i Tendències de Futur*" és el títol d'una recerca que pretén esbrinar els motius de l'estancament de les audiències corresponents a les franges d'edat compreses entre els 14 i els 24 anys, un públic cada cop menys interessat per allò que la ràdio els pot oferir, quelcom preocupant si tenim en compte que aquestes generacions configuren el públic potencial del sector a mig termini.

L'INFORME SOBRE LA RÀDIO A CATALUNYA

És sens dubte el projecte de recerca més important que encarem any rere any des de l'Observatori de la Ràdio a Catalunya. L'*Informe sobre la Ràdio a Catalunya* respon a un dels objectius que es van plantejar durant el III Congrés de la Ràdio a Catalunya (maig de 2006): solucionar la manca de dades i xifres exactes sobre la ràdio catalana i establir un mecanisme de compilació fiable per a fer públiques i de consulta general aquestes dades, imprescindibles per a poder elaborar una radiografia el més fidedigne possible de l'estat de salut del sector.

Així, i al llarg dels seus capítols, l'*Informe* analitza la ràdio catalana des dels diversos vectors d'anàlisi: el mapa de la radiodifusió analògica a Catalunya, les estratègies programàtiques i el consum per part dels oients, la inversió publicitària al sector i les vies de finançament, o la relació amb les noves tecnologies, amb Internet al capdavant.

L'Informe sobre la Ràdio a Catalunya es va estrenar l'any passat amb l'edició corresponent als anys 2006-07 amb una excel·lent acollida per part de la indústria cultural catalana. Un any més tard, amb l'experiència acumulada i resolent les mancances de l'edició anterior, l'OBS planteja aquest *Informe sobre la Ràdio a Catalunya 2008* no tan sols com una actualització de les dades de l'exemplar anterior, si no com una ampliació i optimització d'aquesta (com la defineix el nostre director, Josep Maria Martí): "fotografia ben completa i prou enfocada de la ràdio catalana actualment, així com dels reptes plantejats per al futur immediat".

LA WEB DE L'OBSERVATORI

The screenshot shows the homepage of l'OBS (Observatori de la Ràdio a Catalunya). At the top, there is a header with the logo and the text 'Observatori de la Ràdio a Catalunya'. Below the header, there is a search bar and a navigation menu. The main content area is divided into several sections:

- La crisi i els nous camins de la ràdio:** A featured article with a photo of a man, discussing the economic crisis and its impact on radio.
- Descarregar l'Informe de la Ràdio a Catalunya:** A section with a large red arrow pointing to a download link for the 2008 report.
- Catalunya i la digitalització de la ràdio:** A news item about digitalization in Catalonia, mentioning the 'Perspectives de la ràdio digital a Europa'.
- L'Obs inaugura la seva web:** A news item about the website's launch, mentioning the 'Jornada Perspectives de la Ràdio'.

On the right side, there is a sidebar with sections for 'Darreres notícies' and 'Agenda'. The footer includes the text 'Benvingut a l'OBS' and 'L'Observatori de la Ràdio a Catalunya forma part del Grup de Recerca en Imatge i So'.

A l'adreça www.l-obsradio.cat podeu trobar tota la informació que es genera al voltant de l'OBS. Més enllà d'esser un simple portal corporatiu, la web de l'Observatori pretén ser l'espai de trobada virtual del sector radiofònic català a Internet.